

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum in Christo sit tantum vna hypostasis vel suppositum aut duo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

attribui supposito alterius naturæ.

AD XII. dicendum, q̄ natura diuina prædicatur de persona diuina propter identitatem rei, non autem secundum proprietatem modi significandi. Et ideo, non oportet q̄ supposito vno supponatur alterum: quia etiam in diuinis hæc est vera, essentia generat.

AD XIII. dicendum, q̄ humana natura vnita est verbo, non quidem accidentaliter, neque etiam essentialiter, quasi pertinens ad diuinam naturam verbi, sed substantialiter, idest hypostatice, quasi pertinens ad verbi hypostasim vel personam.

AD XIV. dicendum, q̄ persona verbi comprehenditur sub natura verbi. Nec potest se ad aliquid ultra extendere: sed natura verbi ratione suæ infinitatis comprehendit omnem naturam finitam. Et ideo, cum persona verbi assumit naturam humanam, nõ se extendit ultra naturam diuinam, sed magis accipit quod est infra. vnde dicitur ad Philip. 12. q̄ Cum in forma Dei esset Dei filius semetipsum exinaniuit, non quidem deponens magnitudinem formæ Dei, sed assumens paruitatē humanæ naturæ.

AD XV. dicendum, quod sicut natura verbi est infinita, ita & persona verbi infinita est. Et ideo natura diuina verbi correspondet ex æquo ipsi personæ verbi secundum se: natura autem humana correspondent verbo secundum quod factum est homo. vnde non oportet quod natura sit simplicior & formalior illo homine, qui est verbum caro factum, & constituens ipsum in quantum est homo.

AD XVI. dicendum, q̄ actio est supposita, secundum aliquam naturam vel formam. Et ideo, non solum diuersificantur actiones secundum diuersitatē suppositorum, sed etiam secundum diuersitatem naturæ vel formæ, sicut etiam in vno & eodem homine, alia actio est videre, & alia audire, propter diuersas potentias: vnde in Christo propter duas naturas sunt duæ actiones, licet sit vna persona vel hypostasis.

AD XVII. dicendum, q̄ persona est quidem substantia distincta proprietate ad dignitatē pertinente, nõ autem secundum q̄ substantia significat essentiam vel naturam, sed secundum q̄ significat hypostasim.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo sit vna tantum hypostasis.

SECUNDO queritur, vtrum in Christo sit vna tantum hypostasis vel suppositum, aut duo. Et videtur quod non sit vna tantum. Dicit enim Aug. in lib. contra Felicia. In mediatore Dei & hominum, aliud Dei filius, aliud hominis filius fuit. Sed nihil quod est vnum supposito vel secundum hypostasim est aliud & aliud. ergo in Christo non est vnum suppositum tantum vel hypostasis.

¶ 2 Præt. Aug. dicit in lib. de Tri. q̄ in Christo vtrumque est Deus propter suscipientem Deum, & vtrumque est homo propter suscipientem hominem: sed nihil quod est vnum supposito uel secundum hypostasim est duo vt possit dici vtrumque. ergo in Christo non est vna hypostasis tantum, siue suppositum.

¶ 3 Præt. Natura humana in Christo quædam substantia est. Sed non fuit substantia vniuersalis: quia substantia vniuersalis non est extra animam. ergo fuit substantia particularis. Sed substantia particularis est hypostasis. ergo in Christo humana natura fuit hypostasis: sed humana natura in Christo est aliquid præter hypostasim verbi Dei. ergo in Christo est aliqua hypostasis præter hypostasim verbi Dei. Et ita in Christo sunt plures hypostases.

¶ 4 Præt. Hoc nomē hō, vniuoce dicitur de Christo, & de Petro: sed cum dicitur de Petro, nihil aliud importat q̄ aliquid cōpositum ex aia rationali, & corpore. ergo neque etiam cum dicitur de Christo. sed præter aiam, & corpus est in Christo hypostasis vel suppositū verbi Dei. ergo in Christo aliud est hypostasis, vel suppositum humanæ naturæ, & aliud hypostasis, vel suppositū diuinæ. Et sic in Christo non est vna tantum hypostasis, vel suppositum.

¶ 5 Præt. Nihil infinitum contineri potest sub natura finita: sed suppositum, vel hypostasis Dei verbi infinitatē habet. ergo non potest contineri sub natura humana, quæ est finita: sed omne suppositum continetur sub natura cuius est suppositū. ergo suppositum, quod est verbum Dei, nõ potest esse suppositū humanæ naturæ, sed necesse est esse aliquid aliud suppositū. ergo in Christo est aliquid aliud suppositum præter suppositum, quod est verbum Dei. sicut ergo in Christo duo supposita, vel hypostases.

¶ 6 Præt. Sicut se habet genus ad speciem, ita se habet spēs ad indiuidua. Sed eadē species non potest esse in diuersis generibus. ergo vnum indiuiduum non potest esse in diuersis speciebus: sed hypostasis est substantia indiuidua, & similiter suppositū. ergo non potest esse vna hypostasis, vel suppositum humanæ naturæ, & diuinæ, quæ non sunt vnius speciei.

¶ 7 Præt. Sicut in trinitate est vna natura in tribus personis, ita in Christo sunt duæ naturæ in vna persona: sed tres personæ sunt vnum pp vnitatē naturæ, secundum illud Ioan. 10. Ego & pater vnū sumus. ergo Christus est duo propter dualitatem naturarū: sed de nullo quod est vnum supposito, vel fm hypostasim potest dici, q̄ sint duo. ergo Christus nõ est vnum supposito, vel secundum hypostasim.

¶ 8 Præt. Christus secundum, q̄ est filius Dei habet aliquid commune cum patre, secundum autem, q̄ dicitur filius hominis nihil habet cum patre commune. ergo in Christo aliud est filius Dei, & aliud filius hominis. Nõ est ergo vnum suppositum, vel secundum hypostasim.

¶ 9 Præt. Id quod est de se in cōmunicabile, non potest esse post se cōicabile, sicut nec quod de se est impossibile, potest fieri possibile, vt Cōm. dicit in 10. Neq̄ tap. Sed humana natura fm, q̄ est in Christo de se in cōmunicabilis, cũ sit aliqd particulare. ergo non potest cōicari supposito diuinæ naturæ, & diuinæ.

¶ 10 Præt. Vnūquodq̄; resoluū in ea, ex quibus cōstitit. Si detur p impossibile, q̄ verbi Dei deponeret humanā naturā, iam humana natura haberet hypostasim propriā, & suppositum. ergo & adhuc vnus habet propriā hypostasim, & suppositum. non ergo est ibi vna hypostasis tm, vel suppositum vni.

¶ 11 Præt. Nõ magis deperdet natura a supposito q̄ suppositū a nã. sed nõ potuit a verbo Dei assumi suppositū humanæ naturæ, q̄ assumere ipsa nã humana. ergo neq̄; potuit assumi nã humana, q̄ assumere suppositū humanæ naturæ. Sed assumens nõ est suppositū verbi Dei. ergo i Chro sūt duo supposita.

¶ 12 Præt. Aia, & corpus in Christo non fuerunt in nobis uirtutis, aut dignitatis, quàm in nobis. Sed in nobis ex cōpositione animæ, & corporis constituitur hypostasis siue suppositum. ergo & in Christo non aut suppositum, vel hypostasis verbi Dei, est eternū, cum prædicta unio sit temporalis. ergo in Chro sunt duo supposita, uel duæ hypostases.

Cap. 11. in fi. tom. 6.

Li. 2. c. 7. circa fi. tom. 3.

¶ 13 Præter. In Christo sunt tres substantia, corpus, anima, & Deus: sed anima non est suppositum corporis: ergo Deus non est suppositum humane nature.

¶ 14 Præter. Secundum Porphyrium indiuiduatione facit aggregatio proprietatum quas impossibile est in alio reperiri: sed in Christo fuit aggregatio proprietatum pertinentium ad humanam naturam: quæ non possunt in alio reperiri: ergo fecerunt indiuiduationem: non autem indiuiduationem verbi Dei, quod non est susceptiuum accidentium: ergo in Christo est aliud indiuiduum siue suppositum quam suppositum verbi Dei. Sunt ergo in Christo duo supposita.

¶ 15 Præter. In his quorum non est aliqua proportio, non potest fieri vnum: sed diuina natura quæ est infinita, nulla est proportio ad humanam quæ est finita: ergo non potest ex duabus naturis fieri vna hypostasis vel vnum suppositum.

¶ 16 Præter. Generatio terminatur ad suppositum, particulare enim est quod generatur: sed in Christo est duplex nativitas temporalis, & æterna: ergo in Christo est duplex suppositum & non vnum tantum.

¶ 17 Præter. Verbum Dei assumpsit corpus & animam, non quidem vt separata, sed vt vnita: sed suppositum humane nature nihil est aliud quam anima & corpus prout sunt vnita: ergo in Christo est aliud suppositum præter suppositum verbi Dei.

¶ 18 Præter. Non potest esse idem simplex & compositum, sed suppositum humane nature est compositum, cum humana natura sit composita. non enim suppositum potest esse simplicius, quam natura cuius est suppositum. ergo cum suppositum diuina nature sit simplex, erit in Christo illud suppositum præter suppositum diuina nature.

SED CONTRA est, quod Damasc. dicit in 3. lib. In Dño Iesù Christo vnã hypostasim cognoscimus.

¶ 2 Præter. Eorum quæ differunt supposito, vnum de altero non prædicatur. Si ergo in Christo esset aliud suppositum hominis & aliud Dei, non posset dici quod homo sit Deus vel Deus est homo, quod est erroneum. non ergo in Christo est aliud suppositum Dei & aliud hominis.

RESPOND. Dicendum, quod quidam volentes euitare Nestorij hæresim ponentis in Christo duas personas posuerunt in Christo vnã personã: sed duas hypostases, siue duo supposita: dicentes hunc hominem demonstrato Christo esse suppositum & hypostasim humane nature, non autem diuinã, quia p hoc qd dicitur hic homo, nihil aliud importatur qd quedam particularis substantia ex anima & carne composita: pertinere tamen dicebant humanã hypostasim vel suppositum ad personam verbi, propter hoc qd est a verbo assumpta. & hæc est opinio, quæ ponitur prima in 7. dist. 3. sent. sed qui hoc posuerunt, primo quidem vocem propriam ignorauerunt. hypostasis enim nihil aliud est quã in indiuidua substantia, quæ etiam, significatur noie suppositi. Dicit autẽ Boer.

in lib. de duabus naturis, qd psona est indiuidua substantia rationalis nature. Sic ergo patet, qd non potest esse hypostasis rationalis nature, quin sit persona. Manifestum est autem naturam humanã esse rationalem naturam. vnde, si in Christo sit propria hypostasis humane nature, vel propriu suppositum præter hypostasim vel suppositum verbi Dei, cõsequens est qd sit propria psona humane nature in Christo, præter hypostasim verbi, & sic non differt hæc positio a positione Nestorij. Secundo, quia si detur qd persona addat supra hypostasim in rationali natura

A proprietate aliquã ad dignitatẽ pertinentem, sicut dicuntur aliqui personarũ habere, quasi aliquam dignitatẽ habentes, sequetur quod vnio humane nature ad verbũ non sit facta, nisi in aliquo accidentali, idest in aliqua proprietate ad dignitatẽ pertinentẽ, quod etiã Nestorius posuit. Vnde sciendum est, hoc esse hæresim dãnata in quinto concilio apud Constantinopolim celebrato, vbi sic legitur. Si quis introducere conatur in mysterio Christi duas substantias, seu duas personas in vnã personam dici secundum dignitatẽ, & honorẽ, & adorationem, sicut Theodorus, & Nestorius insipientes consenserunt, talis anathema sit. Nec enim adiectione personæ, vel substantiæ suscipit sancta Trinitas incarnato vno de sancta Trinitate Dei verbo. Vt igitur sciri possit quid in talibus cõcedendum sit, & quid negandum, considerandum est, qd nomen ad indiuiduationem pertinentium siue sint nomina primæ impositionis, sicut persona, & hypostasis, quæ significant res ipsas, siue sint nomina secundæ impositionis, sicut indiuiduum suppositum, & huiusmodi, quæ significant intentionẽ indiuidualitatis: quædam eorum pertinent ad solũ genus substantiæ, sicut suppositum, & hypostasis, quæ de accidentibus non dicuntur, & persona in rationabili natura, & etiã res natura secundum acceptionem Hilarij: quædam vero pertinent ad indiuiduationem in quocumq; genere, sicut indiuiduum, particulare, & singulare, quæ etiã in accidentibus dicuntur. Est autẽ substantiæ proprium, vt per se, & in se subsistat: accidentis autẽ est in alio esse. & ideo illa nomina, quæ pertinent ad indiuiduationem substantiæ in illis solum locũ habent, quæ per se, & in se subsistunt. & propter hoc etiam de partibus substantiarum non dicuntur, quia non sunt in seipsis: sed in toto, quãuis non sint in subiecto, de quibus tamen dici possunt nomina ad indiuiduationem pertinentia conuenienter tam in substantijs, quam in accidentibus. non enim potest dici, quod hæc manus sit persona, vel hypostasis, aut suppositum, quãuis dici possit, quod sit aliquid particulare singulare, vel indiuiduum. Manus enim, & si pertinet ad genus substantiæ, quia tamẽ non est substantia completa in se subsistens, non dicitur hypostasis, aut suppositum, vel persona. Sic igitur, quia humana natura in Christo, non per se separatim subsistit, sed existit in alio, idest in hypostasi verbi Dei, non quidem sicut accidens in subiecto, neque proprie sicut pars in toto: sed per ineffabilem assumptionẽ, ideo humana natura in Christo potest quidẽ dici indiuiduum aliquod, vel particulare, vel singulare, nõ tamen potest dici, vel hypostasis, vel suppositum, sicut nec persona. vnde relinquitur, quod in Christo non est, nisi vna hypostasis, vel suppositum, scilicet diuini verbi.

B C

AD PRIMVM ergo dicendũ, qd de Christo dicitur, & diuina, & humana, & si quaeratur id, de quo dicuntur, vnum & idem est, si autẽ cõsideretur id secundum, qd prædicatur aliud, & aliud est, vt Augustinus dicit in 1. de Tri. quia secundum naturam diuinam de Christo prædicatur diuina quidem secundum naturam diuinam, humana vero secundum naturã humanam. Cum ergo dicitur, qd in Christo aliud est Dei filius, & aliud hominis filius, alteras non est referenda ad id, de quo vtrũque prædicatur, quod est vnum suppositum vtriusq; filiationis: sed ad id secundum, quod prædicatur. & ideo Augustinus ibidem subiungit aliud inquam pro distinctione sub-

Quæst. dist. S. Tho. HH stan-

A. 3. h. 8. canon. 5. tom. 2. concil.

3. de Trinit. paulo ante medium.

Cap. 7. circa finem. 3.

Aug. contra Felicianũ c. 22. in fine illius tom. 6.

stantie, id est nature, non alius pro unitate persone.

AD SECVNDVM dicendū, q̄ de Christo p̄dicat q̄dē diuina natura, sed humana natura de eo p̄dicari nō p̄t, sicut nec de Petro cum quo est vniuoce hō. vnde nō p̄t dici, q̄ Christus sit duo, vel vtrumque quasi sint duæ naturæ. Suppositum autem humanæ naturæ p̄dicatur quidē de Christo, sed non ponit in numerum cum supposito diuinæ naturæ, vt ostē sum est: unde relinquitur, q̄ cum Christus dicitur utrumque, intelligatur materialiter, sicut cum dī paries, & tectum sunt domus, quia utrumque ad unā domum concurrat: unde & Aug. in lib. cōtra Felicianum dicit, q̄ unus atque idem homo, & corpus docetur, & animus: vel p̄t dici, q̄ hoc q̄ dicitur vtrumque, referendum est ad numerum nominum duas naturas significātiū: homo. n. Christus dicitur, & Deus, & homo, sicut & Deus uerbum, dicitur Deus, & homo. & hoc est, q̄ dī vtrumque Deus, p̄p̄ suscipientem Deum, quia. hoc nomen Deus p̄dicatur, & de Deo, & de homine, & utriusque hōmo, propter suscipientem hominem, quia hoc nomen homo de utroque p̄dicatur.

AD TERTIVM dicendū, q̄ ad rōnem hypostasis, uel suppositi non sufficit, q̄ aliquid sit particulare in genere substantiæ, sed ulterius requiritur, q̄ sit perfectum, & in se subsistens, ut dictum est.

AD QVARTVM dicendū, q̄ uniuocatio, & æquiuocatio attenditur, s̄m q̄ ratio nominis est eadē, uel non eadē. Ratio autē nominis est, quam significat definitio. & ideo æquiuocatio, & uniuocatio s̄m significationē attenditur, & non secundū supposita. & ideo hoc nomen homo, uniuoce dicitur de Christo, & de Petro, quia utrobique significat unā naturam, scilicet humanam, compositam ex anima, & corpore: sed in Christo supponit suppositū æternum, quod non supponit in Petro.

AD QVINTVM dicendū, q̄ esse infinitum cōuenit supposito, uel hypostasi uerbi Dei, secundū diuinā naturā: secundum uero humanā naturā competit ei esse sub natura humana: unde Dionys. dicit i. cap. de diuina. nomin. q̄ intra nostram factus est naturam, qui omnem ordinem, secundum omnem naturam supersubstantialiter excedit.

AD SEXTVM dicendū, q̄ nomē speciei significat naturā sicut, & nomen generis: unde si una species esset in diuersis generibus, sequeretur q̄ una natura essent duę naturæ: sed in diuiduum importat aliquid, q̄ non pertinet ad naturam. & ideo non est contra rationem indiuidui, q̄ idem indiuiduum sit suppositum duarum naturarum.

AD SEPTIMVM dicendū, q̄ natura diuina est omnino idē s̄m rem, cum qualibet trium p̄sonarum: & ideo tres p̄sonę possunt dici esse unum: sed humana natura non est omnino idē s̄m rē cum suo supposito, & ideo non p̄dicatur de eo: & sic nō p̄t Christus dici esse duo propter duas naturas.

AD OCTAVVM dicendū, q̄ filius Dei habet cōmune cum patre diuinam naturam: non autē hypostasim, uel personam. Filius autem hominis nō habet commune cum Deo patre, nec hypostasim, nec naturam: unde ex hoc non sequitur, q̄ inter filium Dei, & filium hominis sit distinctio in persona, uel hypostasi, sed solum in natura.

AD NONVM dicendū, quod natura humana assumpta a uerbo Dei, in quantum est indiuidua, habet quod non possit esse in multis, & secundum hoc dicitur incommunicabilis: sed ex hoc ipso,

quod est natura, habet q̄ sit in aliquo supposito.

AD X. dicendū, quod humana natura non est uerbo vnita, quia non secundum se cuiuslibet habet proprium suppositum, uel hypostasim, uel personam uerbi: sed si separaretur a uerbo, haberet non solum propriam hypostasim, uel personam, sed etiam propriam personam, quia se existeret, sicut etiam pars corporis cōmunitati est indiuisa a toto, est in potentia & non in se, sed solum facta diuisione.

AD XI. dicendū, quod in supposito in natura, non autem e conuerso: & ideo non potest assumi suppositum quin assumeretur natura: enim e conuerso contingere.

AD XII. dicendū, quod vnio anime & uerbi in Christo ex hoc ipso est dignior quā vnio uerbi & anime, quia non terminatur ad suppositum, sed ad naturam: sed ad suppositum æternum uerbi Dei.

AD XIII. dicendū, q̄ anima vnita corpori forma eius ad constituendum humanam naturam non sic autem vnitur in Christo diuinæ naturæ, quia nō est facta vnio in natura, ut supra est: & ideo non est similis ratio.

AD XIV. dicendū, q̄ propriū accidentis gatio sufficēter probat indiuiduationem naturæ in Christo: non autem q̄ habetur suppositi uel hypostasis, quia non per se probat vnio humanæ naturæ ad personam uel uerbi in Christo, ut adqueritur ei quod copulans ipsam, uel secundum aliquam partem certam a persona uerbi excedatur, nec persona uerbi excedens humanam naturam. Qui tamen infinitus excedit, quin quodam ineffabili modo copulans manam naturam sibi copulauit in vnitate stasis, quinimo infinita uirtus animæ eius ad maiorem vnionem operatur.

AD XVI. dicendū, quod generatio ad suppositum quidem, sicut quod generatur natura autem sicut ad id, quod per generationem accipitur: vnde forma dicitur generata. & quia generationes & motus secundum minus distinguuntur, inde est quod Christus natiuitates secundum duas naturas: sed in seens propter suppositi vnitatem.

AD XVII. dicendū, quod anima & corpus constituunt suppositum & hypostasim, per se stat quod ex utroque componitur, quod supposito non contingit.

AD XVIII. dicendū, quod Christus est secundum diuinam naturam, compositus secundum naturam humanam, ut patet per se s̄m i. cap. de diuinis nominibus.

ARTICVLVS III.

UTRUM CHRISTVS SIT VNVM NATVRÆ VBI HABET PROPRIUM SUPPOSITVM VBI HABET PROPRIAM PERSONAM VBI HABET PROPRIAM HYPOTASIM. TERTIO queritur, vtrum Christus sit naturaliter, uel duo. & videtur quod naturaliter. Dicit enim Augustinus i. de Trinitate forma Dei suscepit formam hominis uerbo, & vtrumque homo: sed in eo quod est tantum, non potest dici vtrumque. ergo non est unum tantum, sed duo. ¶ Præter. Sicut in tribus p̄sonis diuinis vnitas, ita in una p̄sona Christi sunt duę naturę, p̄sonæ diuine dicitur unū propter vnitatem

In corp. ar.

Cap. i. de cl. nando ad finem tom. 6.

In corp. art.

Circa mediū illius.

In corp. ar.

In corp. ar.